

5. पण्डिता रमाबाई

Question 1:

एकपदेन उत्तरत-

- (क) 'पण्डिता' 'सरस्वती' इति उपाधिभ्यां का विभूषिता?
- (ख) रमा कुतः संस्कृतशिक्षां प्राप्तवती?
- (ग) रमाबाई केन सह विवाहम् अकरोत्?
- (घ) कासां शिक्षायै रमाबाई स्वकीयं जीवनम् अर्पितवती?
- (ङ) रमाबाई उच्चशिक्षार्थं कुत्र अगच्छत्?

Answer:

- (क) रमाबाई।
- (ख) स्वमातुः
- (ग) विपिनबिहारी दासेन।
- (घ) नारीणाम्।
- (ङ) इंग्लैण्ड देशम्।

Question 2:

रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

- (क) रमायाः पिता समाजस्य प्रतारणाम् असहत।
- (ख) पत्युः मरणानन्तरं रमाबाई महाराष्ट्रं प्रत्यागच्छत्।
- (ग) रमाबाई मुम्बईनगरे 'शारदा-सदनम्' अस्थापयत्।
- (घ) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई-महोदयायाः निधनम् अभवत्।
- (ङ) स्त्रियः शिक्षां लभन्ते स्म।

Answer:

- (क) कस्याः पिता समाजस्य प्रतारणाम् असहत?
- (ख) कस्य मरणानन्तरं रमाबाई महाराष्ट्रं प्रत्यागच्छत्?
- (ग) रमाबाई कुत्र 'शारदा-सदनम्' अस्थापयत्?
- (घ) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे कस्याः निधनम् अभवत्?
- (ङ) काः शिक्षां लभन्ते स्म?

Question 3:

प्रश्नानामुत्तराणि लिखत-

- (क) रमाबाई किमर्थम् आन्दोलनं प्रारब्धवती?
- (ख) निःसहायाः स्त्रियः आश्रमे किं लभन्ते स्म?
- (ग) कस्मिन् विषये रमाबाई-महोदयायाः योगदानम् अस्ति?
- (घ) केन रचनाद्वयेन रमाबाई प्रशंसिता वर्तते?

Answer:

- (क) रमाबाई बालिकानां स्त्रीणां च कृते संस्कृतस्य वेदशास्त्रादिकस्य च शिक्षायै आन्दोलनं प्रारब्धवती।
- (ख) निःसहायाः स्त्रियः आश्रमे मुद्रण - टङ्कण - काष्ठकलादीनाञ्च प्रशिक्षणमपि लभन्ते स्म।
- (ग) स्त्रीशिक्षायां समाजसेवायाञ्च विषये रमाबाई-महोदयायाः योगदानम् अस्ति।
- (घ) 'स्त्री धर्म नीति' 'हाई कास्ट हिन्दू विमेन' रचनाद्वयेन रमाबाई प्रशंसिता वर्तते।

Question 4:

अधोलिखितानां पदानां निर्देशानुसारं पदपरिचयं लिखत-

पदानि	मूलशब्दः	लिङ्गम्	विभक्तिः	वचनम्
यथा- वेदानाम्	वेद	पुँल्लिङ्गम्	षष्ठी	बहुवचनम्
पिता	-----	-----	-----	-----
शिक्षायै	-----	-----	-----	-----
कन्याः	-----	-----	-----	-----
नारीणाम्	-----	-----	-----	-----
मनोरमया	-----	-----	-----	-----

Answer:

पदानि	मूलशब्दः	लिङ्गम्	विभक्तिः	वचनम्
यथा-वेदानाम्	वेद	पुँल्लिङ्गम्	षष्ठी	बहुवचनम्
पिता	पितृ	पुँल्लिङ्गम्	प्रथमा	एकवचनम्
शिक्षायै	शिक्षा	स्त्रीलिङ्गम्	चतुर्थी	एकवचनम्
कन्याः	कन्या	स्त्रीलिङ्गम्	प्रथमा	बहुवचनम्
नारीणाम्	नारी	स्त्रीलिङ्गम्	षष्ठी	बहुवचनम्
मनोरमया	मनोरमा	स्त्रीलिङ्गम्	तृतीया	एकवचनम्

Question 5:

अधोलिखितानां धातूनां लकारं पुरुषं वचनञ्च लिखत-

	धातुः	लकारः	पुरुषः	वचनम्
यथा- आसीत्	अस्	लङ्	प्रथमपुरुषः	एकवचनम्
कुर्वन्ति	-----	-----	-----	-----
आगच्छत्	-----	-----	-----	-----
निवसन्ति	-----	-----	-----	-----
गमिष्यति	-----	-----	-----	-----

अकरोत् -----

Answer:

धातुः	लकारः	पुरुषः	वचनम्
यथा-आसीत् अस	लङ्	प्रथमपुरुषः	एकवचनम्
कुर्वन्ति 'कृ'	लट्	प्रथमपुरुषः	बहुवचनम्
आगच्छत् 'गम्'	लङ्	प्रथमपुरुषः	एकवचनम्
निवसन्ति 'नि' उपसर्ग 'वस' धातु	लट्	प्रथमपुरुषः	बहुवचनम्
गमिष्यति 'गम्'	लृट्	प्रथमपुरुषः	एकवचनम्
अकरोत् 'कृ'	लङ्	प्रथमपुरुषः	एकवचनम्

Question 6:

अधोलिखितानि वाक्यानि घटनाक्रमानुसारं लिखत-

- (क) रमाबाई-महोदयायाः विपिनबिहारीदासेन सह विवाहः अभवत्।
(ख) 1858 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई जन्म अलभत।
(ग) सा उच्चशिक्षार्थं इंग्लैण्डदेशं गतवती।
(घ) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई-महोदयायाः निधनम् अभवत्।
(ङ) सा मुम्बईनगरे शारदा-सदनम् अस्थापयत्।
(च) सा स्वमातुः संस्कृतशिक्षां प्राप्तवती।

Answer:

- (क) 1858 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई जन्म अलभत।
(ख) सा स्वमातुः संस्कृतशिक्षां प्राप्तवती।
(ग) रमाबाई-महोदयायाः विपिनबिहारीदासेन सह विवाहः अभवत्।
(घ) सा उच्चशिक्षार्थं इंग्लैण्डदेशं गतवती।
(ङ) सा मुम्बईनगरे शारदा-सदनम् अस्थापयत्।
(च) 1922 तमे ख्रिष्टाब्दे रमाबाई-महोदयायाः निधनम् अभवत्।